

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
вносять: в Австрії:
на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границю:

на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тиждень 6 до-
лярів або 12 рублів; з висилкою
що суботи 5 доларів або 10 руб.
Поодинокі число по 10 сотаків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98704.

РУСЛАНА

Християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.“ — 3 Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
неділь і руских свят о 5 год.
по полудні. — Редакция, адміні-
страция і експедиция „Руслана“
при ул. Оссолинских ч. II. партер
(фронт від ул. Тихой). Експеди-
ция місцева в Агенції Соколов-
ского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на
попередню застерогу.

Рекламації лише неопечат
вільні від порта. — Оповіді
звичайні приймають ся по ц.
20 с. від стрічки, а в „Надіс-
нім“ 40 сот. Подяки і приватні
дonesення по 30 сот. від стрічки

Соціалістична ворохобня у Відні.

(Δ) Посів сійний щоденно від кількох
особливо місяць соціалістичними часописами
видав, як ми вже згадали, в неділю криваві
плоди. Після викликуваної по менших містах
ворохобні задля дорожні, вибухла на великі
розміри приготвлена справдешна революція
у Відні минулої неділі. Доходило до спра-
вдешного бою між товпою а війском, а на-
слідки сего були страшні для обидвох сторін:
один труп, багато тяжко і лекше ранених, ба-
гато увязнених.

Вслідом уличного бою в передовсім зо-
всім непотрібний пролив крови,
втвата людського життя, важкі
терпіння поранених і значене
чужої і прилюдної власности. В
страшнім засліпленю і завзяту нищено шко-
ли, цісарський природописний
музей, відданий суспільности для прилюдно-
го хісна і користуваня, і інші прилюдні буди-
влі (величавий твір будівництва віденську ра-
дницю, адміністр. трибунал ітп.) Такий вандалізм
є плодом звірских понук і неможливий
в „освічених верствах“ суспільности.

Се звірские завзяте можна у товпи зро-
зуміти по прочитаню дневника аранжерів не-
дільних подій „Arbeiter Ztg“, котра вказуючи
на велику соціалістичну демонстрацію з 1905.
р. за загальним правом виборчим, остерегає
перед подіями, котрі повинні по-
слідувати, пригадує, що не може так бу-
ти, щоби третина землі була в руках горстки
дармоїдів, що народні верстви зрозуміють, що
сі дармоїди повинні щезнути, наколи наро-
ди має бути дана поміч. Вказавши ще на ма-
етки нагромаджені у богачів, котрі не дають
народним верствам ані корму ані хати!

Отсе кілька зворотів з того покликку до
широких верств робітничих, яким Arbeiter Ztg
повитала недільну „достойну демонстрацію“.
Таким способом приготовлено недільну воро-
хобню наперед а се виходить ясно з усіх ди-
ких нападів, з якими озвірена товпа видала
ся на поліційну кінноту і на військо. Очеви-
дно соціалісти випирають ся тепер всякої ви-
ни і намагають ся її приписати поліції. Однак
се не вдаєть ся, бо нищенням чужого майна
і ворохобнею не доводить ся до подешевленя
поживи. Правда, що теория Маркса змагає до
зведеня суспільности на нуждарів, однак мо-
жна сподівати ся, що переважна часть насе-
леня з оглядливостю відверне ся від тих, ко-
трі сучасну дорожню і нужду загальну на-
магають ся вихиснувати для своїх політичних
інтересів.

Ще ніколи перед тим у Відні не допу-
скала ся товпа такого страшного вищедня і се
буде чорними буквами записано в історії
австрійської соціал-демократії. Всяке сторон-
ництво має право виступати з домаганнями
про потреба своїх прихильників, а послы ма-
ють навіть обовязок піддержувати такі дома-
гання. Однак підсичуване пристрастей і викли-
куване ворохобні лише для личного чести-
любства, се прямо злочин.

Дорожня сучасна не в віденською, ані
австрійською, але сьвітською. В цілім сьвіті за-
панувала нужда і дорожня наслідком незви-
чайного піднесеня цін найконецьвіших по-
живних потреб.

Австрійська соціал-демократія замість
допомогти розумними способами до злагоди
сеї нужди, намагає ся се сумне положене ви-
хиснувати для своїх політичних цілей. Она
своїм поступованем найліпше напаятувала се-
бе самих удаванем обуреня, коли міністер-
предсідник бар. Гавч на нараді клубових
предсідників заявив їм, що підюджуване ши-

роких верств соціалістичними проводирами
ще погіршує трудне положене.

Демагогічна робота соціалістичних про-
водирів не доведе до подешевленя, а лише
утрудняє полагоду справи. Не громадних, кри-
кливих похвлів, бундючного пустомельства,
але позитивної, практичної робо-
ти тепер потреба.

„Робітничі баталіони“, що в неділю ни-
щили Відень, не показали вільнодумства ані
зрілости, а навпаки стали лише сильним ору-
дем в руках немногих несумлінних ревунів і
ворохобників. Ославлені вісімки втратили пра-
во, щоб на них можна поважно глядіти.

Недільні події були фазверком, котрий
мав показати широком верствам населеня,
що тільки соціал-демократи можуть привести
спасенє. Не розходило ся там о поважне
змагає до заради нужді, але о нужденний
агітаційний маневр. Не поважна, сьвідомо
верства населеня, але товпа озвірена, у
великій часті захмелена, котра все нищила, що
є її власностю, принесла сором межинарод-
дівці. Тепер віденському населеню розкрили
ся очи, в чії руки повірило оно представниц-
тво своїх інтересів в держ. раді.

Нехай же сей сумний приклад буде о-
сторогою і для рускої суспільности, котра дає
ся в части водити на мотузку бундючних ре-
вунів, які бажалиб себе представити слави
телями народу!

Олександр Барвіньский.

В обороні правди і чести.

(Дальше).

IV.

В окремім розділі на повних шести стовп-
цях оцінює безіменний автор в „Ділі“ мою
парламентарну (17-літну) і соймову (10-літну)
діяльність з такою злобною і ненависною тен-
денційностю, з таким накручуванем подій,
що по его думці хіба не було в однім і дру-
гім законодатнім тілі нужденнішого і нік-
чемнішого посла, як я і в тім случая справ-
джує ся іронічний вислів одного професора,
що найліпший посол є той, котрий нічого не
робить, бо нема ніяких давих до критики і
такого тому не тикають. Такої тактики дер-
жить ся народно-демокр. дневникарство

Як запевняє безіменний автор в „Ділі“,
Барвіньский вибраний все правительством і
Поляками, терором, перекупством і шахрай-
ствами, в 1897 р. при его виборах ли-
ла ся кров хлопська, голосував все
за правительством разом з польским Колом,
висказував все лиш признанє і вдоволенє і при-
кождій нагоді podziękowania, з всіх его бесід
виходило, що руский нарід переживає якийсь
золотий вік, що ему крім пташиного молока
нічого не треба, тут і там легкий натак на
потреби руского шкільництва, про науковий
план, побільшенє етату учителів і инспекторів,
делікатні уваги на тему прав язикових в у-
рядах і школах, деякі загальники про підне-
сенє економ. добробуту народу“ ітд.

А щоби ще більше підняти мене на
глум, наводити безіменний автор гр. Потоцько-
го, котрий мав сказати, що „Barwiński nigdy
nie wychodził z legalnych wyborów“ і „образо-
вий спосіб мого „проваленя“ при соймових ви-
борах (імовірно якогось Цевьского), що „z was
każdy miał grunt pod nogami“ а нібито тіль-
ко я не стояв на власних ногах, а Поляки
держали мене за ковчир“ ітп.

Не хочу тут вдавати ся в се, о скільки
там т. зв. опозиційні послы мали „własny
grunt pod nogami“, не хочу і сего тут обго-
ворювати, як при останних загальних вибо-

рах деякі послы були приневолені глядіти
помочи правительственных кругів і значними
квотами здобували собі довіре виборців, а на
доказ, що глумливі замітки безіменного ав-
тора в „Ділі“ не згідні з правдою, наведу тут
лише два документи.

Дня 6. червця 1904 дістав я з Бродів
таку телеграму:

„Збори виборців шлють Вам привіт і
поздоровленє з нагоди, що Ви перешкоджені
прибути. За Вами нарід, за Вами і ми вибор-
ці постоїмо. Предсідник Мартуцук.“

Колиж в 1897 р. пос. др. Кос висту-
пив лично проти мене з подібними зовсім до-
корами (сеж було gaudium для деяких Поля-
ків), як тепер безіменний автор в „Ділі“, то-
ді я одержав від виборців брідско-каменецько-
го повіта письмо, котре тут оповіщую, бо оно
виявляє, на скільки правдиві були напасті д-ра
Коса, а також теперішні безіменного автора
в „Ділі“.

Письмо се звучить:

„Високоповажаний Пане После!

„Після звісної промови посла д-ра Коса
в раді державній, в котрій він поважив ся зве-
важити Вас і висказав твердженє — „немо-
би то за Вами не стояв ані один Русин“ —
намірляли ми спершу вислати протест проти
его твердженя на его ж руки. Однакож коли
небавом опісля сей пан посол глосовав при
нагоді огидної інтерпеляції о св. Лігорію і
другої подібної за сим, щоби такі огидні річі
більше було безкарно по сьвіті розпирати, у-
звали ми за лишне вислати протести на его
адресу.

„Та обурені его напастию, ми відзиваємо
ся до Вас, Високоповажаний Пане После, от-
сим письмом і заперечуємо перед сьвітом всі
ті клевети, які сей пан посол поважив ся ки-
нути на Вас в своїй промові. Бо ми Вас по-
ставили кандидатом нашим за ті всі заслуги
і працю, яку Ви посвятили нашому україн-
ско-рускому народови через ціле життя Ваше.
Ми віддали на Вас наші вольні голоси, знаю-
чи, що хотяй політику Вашу в краю поніві-
ряють одні сьвідомо, інші не сьвідомо, але
зате лишень она хосенна для нашого наро-
ду і що настане час, коли покоління віддадуть
Вашим трудам приналежну честь. Ми глосова-
вали на Вас незалежні від нічиїх впливів,
але також не лякаючись тероризму Ваших і
наших ворогів, котрих пристраствна і підполь-
на агітація не захитає нашим пересьвідче-
нем, що Ви єсте найбільше заслуженим си-
ном Русі України і високо та достойно дер-
жите чистий народний Прапор, ведучи нарід
до лучшої долі. Політика великих патентован-
них патриотів не много принесла народови
хісна, а слабі і неспокоїні характери підюдже-
ні нашими домородними зрадниками, нанесли
нам необчислену шкоду через лучене з воро-
гами нашої народної ідеї. Таж навіть Ваш
напасник признав ся в раді державній до
спілки з кацапами! Ви же відклонюєте всяку
злуку з ренегатами і за се: Честь Вам! За-
те ми Вас цінімо і підпиремо і за Вас по-
стоїмо. Ми цінімо високо також заслуги, які
Ви положили для наших повітів а нарід знає,
з яким посвяченем жертвуєте Ви для него
свою працю.

„Тому кріпите ся, Високоповажаний Пане
После, дальше в своїй праці — не зважайте
на крикунів, що полюють на популярність на
вічах і борють ся о вічеві булави — Ви бо-
рїте ся о добро України-Руси, а ми все по-
стоїмо за Вас, бо Ви здобули собі наше до-
віре не ласками, але Вашою працею і ми
сьвято переконані, що все, що робите, то ро-
бите для добра нашої сьвятої Церкви і нашо-
го народу.

Русини-виборці брідско-каменецького
Повіта.“

о. Григорій Словицкий, шамбелян Его
Святости і декан буский.

о. Віктор Євзєрский, парох Гумніск.

о. Евгений Лотоцкий, парох Лішнева.

о. Михайло Левіцкий, парох Щурович.

о. Михайло Кордуба, містодекан і парох
Сушна.

о. Юліан Дуткевич, парох Дубя.

о. Николай Герасимович, парох Білявець.

Константин Секунда, управитель школи
в Лешневі.

Петро Стецьків, директор школи в Го-
порові.

Петро Герасимович, управитель школи в
Стоянові.

Іван Дембіцкий, управитель школи в
Щуровичах.

Іван Медвський, учитель народний в
Грималівці.

Володимир Лісєвич, управитель школи
в Сушні.

Николай Шевчиковский, учитель школи в
Бондурах.

Онуфрій Маркевич, півець церковий.

Данило Шеремета, господар і член „Про-
сьвіти“.

Кіндрат Строчинский, начальник гро-
мади.

Еміліян Гнатюк, Іван Шандрук, Олекса
Літовенський, Тимко Кросмаль, господарі ви-
борці в Щурович і Грималівці.

Стефан Клепарчук, господар з Ліш-
нева.

Павло Шемрило, господар з Лішнева.

Петро Зівинський, виборець з Пісок.

Іван Зівинський, виборець з Пісок.

Іван Колієняк, муляр і член „Про-
сьвіти“.

Павло Мельник, начальник громади.

Олекса Пикша, Павло Сірський, Іван Бя-
лостоцкий, Гриць Мандрика, Мафтей Сірський,
Димитрій Олійник з Топорівцями, Яким Те-
гервак, Василь Микитюк, Теодор Салазуб, го-
сподарі з Сушна.

Онофрій Іськів з Болдур.

Максим Мисан з Білявець.

Лаврентій Крижановский, півець церков-
ний з Білявець і член „Просьвіти“.

Петро Іськів, член „Просьвіти“.

Гавришко Бабяк, Роман Ольговий з
Дубя.

Іван Табінський з Корсова.

Безім. автор вмовляє в мене, мов си то
я руску справу вважає до машинь ою, хоч
я перший винів її на ширший европейский
овид в делегации, на що звернув бачність на-
віть цісар, але все те він старанно в „Ділі“
промовчує, так як взагалі „Діло“ ніколи
від консолідації не подавало моїх промов,
внесенє і запитів до правительства а тільки
короткі накручувані ad hoc виривки. Оче-
видно на основі такого поступованя легко
вмовити в читачів „Ділі“, що Барвіньский за-
кривав усякі безирравства, надужити і кривди
руского народа і сим разом безім. автор тою
дорогою іде і подає уложені ad hoc зміст
внесенної мною 6. цвітня 1897 р. интерпе-
ляції в справі виборів до держ.
ради в 1897 р. і виводить з того висновок,
що „така інтерпеляция могла ослабити за-
гальний настрій галиц опозиції, була атутом
для Баденього, новою прислугою обовязаного
до вдячности прислужника. Наведу отже до-
словно текст сеї інтерпеляції, щоби
читачі могли собі виробити суд про безсто-
ронність безім. автора в „Ділі“. Ся інтерпе-
ляция звучить:

„In Anbetracht dessen, dass bei den letz-

ten Reichsratswahlen in Galizien zahlreiche Verhaftungen seitens der k. u. k. Behörden und Sicherheitsorgane vorgenommen und unter anderen sogar sechs gr. kath. Seelsorger verhaftet, wodurch den Pfarreien für längere Zeit die Seelsorge entzogen und hievon die betreffenden kirchlichen Behörden in den meisten Fällen nicht verständigt wurden; in Anbetracht dessen, dass in zahlreichen Fällen zu ausserordentlichen Massregeln gegriffen und in vielen Ortschaften Militärabteilungen entsendet worden sind und hiedurch den einzelnen Gemeinden bedeutende Kosten auferlegt wurden;

in Anbetracht dessen, dass in vielen Fällen die Sicherheitsorgane sogar von den Waffen Gebrauch machten und dadurch mehrere Menschenleben zum Opfer fielen;

in Anbetracht dessen, dass insbesondere Verhaftungen der Priester nur in Ostgalizien zutage traten, was der poln. Presse in Galizien und einem Teile der Wienerpresse den Anlass gab die ruthen. Geistlichkeit einer Gravitation zu Russland und der ruthen. Bevölkerung illoyaler Tendenzen ja sogar Umsturzbestrebungen zu beschuldigen;

in Anbetracht dessen, dass die erwähnten Vorkommnisse eine grosse Aufregung und Erbitterung unter der ruthen. Bevölkerung in Galizien hervorgerufen haben, wodurch der Nationalitäten- und Classenhass verschärft wurde;

schliesslich in Anbetracht dessen, dass die sowohl seitens des Herrn Statthalters von Galizien im galiz. Landtag gegebene Versprechungen, dass bei den Reichsratswahlen die gesetzlichen Bestimmungen gewahrt werden würden, nach der unter der ruthen. Bevölkerung in Galizien vorherrschenden Ansicht vollkommen illusorisch gemacht worden sind, stellen die Gefertigten die Anfrage:

1. Ist die Regierung von allen diesen Vorkommnissen unterrichtet?

2. Was war die Ursache und der Zweck eines solchen Vorgehens der k. k. Behörden und Sicherheitsorgane?

3. Gedenkt die Regierung diejenigen Regierungsorgane, welche bei der Durchführung der letzten Reichsratswahlen in Galizien Gesetzesverletzungen sich haben zuschulden kommen lassen, dafür zur Verantwortung zu ziehen?

4. Was gedenkt die Regierung zu veranlassen, um für die Zukunft solchen Ungesetzlichkeiten und Missbräuchen vorzubeugen?!

Чиж опозиция могла би инакше интерпелляцію поставити і як мала би виглядати?

Отсе найкращий доказ перекручування і накручування, яким послуговує ся безім. автор в „Ділі“, щоби лише знеславити мене, представити правительственным і польским рабом і ворогом руского народа.

Подібним способом висловлює ся безім. автор про мої промови, що они нібито зовсім були поверховні і містили в собі тільки похвали і podziękowania правительству і Полякам, але не навів з них ані одного уступу такого і докоряє також, що навіть арештоване молодежи в часі борби університетської не вивели мене з рівноваги, хоч навіть „Ділом“ респектований пок. посол і секц. шеф міністерства просвіти Едвард Гяевос написав мені з нагоди моєї промови над наглим внесенем в університ. справі з признанем обемистий лист, мною відтак 1907 р. напечатаний і для всякого приступний в „Руслані“ і окремо.

Годі мені забирати стільки місця, щоби подавати вимки з численних моїх промов в делегації, держ. раді і в соймі, они були печатані на основі стеногр. протоколів в „Правді“, в „Руслані“ і окремо. („Діло“ їх ніколи не подавало, хоч в чужім дневникарстві подають навіть промови противників політичних!) і я при нагоді посольских віч роздавав сі окремі перепечатки, щоби кождий виборець міг собі виробити суд про мою діяльність. Але тут наведу частину з моєї промови над програмовою річю міністра-предсідника д-ра Кербера з д. 25. листопада 1903 р. Вказавши на се, що правительству не повело ся завести лад і привернути національний мир, говорив я дальше до слова так:

„З культурним розвитком славянських народностей в останних десятиках літ в Австрії скріпила ся також значно народна свідомість, і намагає ся всюди проявити так, що навіть австрійська соціальна демократія була приневолена з тим числити ся і подбати бодай зверхню о національні вивіски, щоби не втратити свого значіння.

„Сей культурний і політичний зріст нехтованих доси народностей, ся боротьба о рівноправність довела природно до національ-

но-політичних і соціальних спорів і дійшло до того, що австрійська конституція правильно не функціонує.

„Коли оцінюємо без упередження парламентарне і загально політичне положення в Австрії і намагаємо ся глибоше вглянути в цілу справу, коли схочемо розслідити звяз між причинами з наслідками сих невідрадних відносин, то конечно дійдемо до пересвідчення, що сучасні конституційні уладження, втворені на основі Шмерлінґівської конституції і его ославлені виборчої геометрії, не дадуть ся довше удержати.

„В останних часах виявили ся також такі погляди, що обсяг ділани центрального парламенту треба би обмежити до найконечніших справ, а сойми мали би стати краєвими парламентами і їм припало би також управити важне питання языкового. Тим способом мала би бути конституція змінена в автономичнім або федеративнім дусі, щоби таким побитом дати спомогу свободного національного розвитку народностям в рамках сей конституції. Але ми дожили також наглядних прикладів сумних досвідів з так званою краєвою автономією і я думаю, що і та дорога не доведе до цілі і не зможе розв'язати усеішно національного питання. Автономія країв, котра обезначила політично і національно сильнішим народностям верховладу над слабшими, котрої розширення безнастанно ще домагають ся н. пр. в Галичині, довела також до невідрадних відносин, які проявили ся так різко підчас останних сесій соймових.

„І тут виявило ся ясно, що не повела ся та метода, яку нам поручав Г. Е. міністер-президент. На 211-ім засіданні XVII сесії державної ради з 11. марца 1903 міністер-президент запевняв руских послів, що знає всю правду про відносини в східній Галичині і дав їм раду, щоби они раз виступили в галицкім соймі із своїми домаганнями і жалобами сильно, льояльно і отверто, але без ненависти, і прирік, що правительство певно попре там їх оправдані домагання. І дійсно, як навіть з польскої сторони признано, було поступоване руских послів в галицкім соймі вельми скромне, позаяк домагали ся лише ухвалення резолюції до правительства в справі заснованя рускої гімназії в Станиславові, про яку вже від чотирох років розправляє ся, але й се вельми дрібне домагання культурне відкинула польська більшість соймова, що довело до зложеня мандатів всіх членів руского клубу соймового. Вставлене дотичної квоти до бюджету на 1903 для рускої гімназії Г. Е. міністром просвіти в надії на відповідну соймову ухвалу було причиною боротьби задля мнимого нарушеня краєвої автономії і наслідком сего компетенційного спору між соймовою більшістю і правительством руский нарід потерпів шкоду. Руским дітям шкільним віднято спомогу побирати від років бажану науку в рідній мові.

„Висовувано також яко повід, що задля радикальної агітації між рускою шкільною молодежою не є порадне в тій хвилі заснованя рускої гімназії, хоч Рада шк. кр. зложила соймови урядову заяву і сконстатувала, що радикальної агітації проявляють ся не лише поміж рускою молодежою шкільною і ті агітації не прибрали таких розмірів, щоби Рада шк. кр. не могла завести ладу. Яко останній повід висунуено пожалованя достойну демонстрацію певного часа руских академиків проти ректора університету.

„Але хоч в останних часах польскі техніки викликували демонстрації і неспокої на львівській техніці, хоч також польскі гімназійні ученики брали живу участь в учиних демонстраціях, не було се ніколи поводом, щоби наслідком сих непокоїв і агітацій не засновувано нових польских шкіл середних; рішала тут все дійсна культурна потреба і справді за часів міністерства просвіти д-ра Гартля засновано в Галичині 8 нових шкіл середних польских, а в бюджеті на 1904 р. вставлено знов кошти на 3 нові школи середні польскі в західній Галичині, коли тимчасом 3 міліони Русинів приневолені від 40 літ вдоволяти ся 4-ма рускими гімназіями (з котрих одна перед 6 роками заснована не є ще повна).

„В тім згляді західна Галичина багато засіяна середними школами, хоч часом нема там дійсної потреби, як се показало ся з заснованем реальної школи в Кросні, де фреквенція є вельми слаба. Тимчасом в східній Галичині просторі області, котрі обсягом рівнають ся деяким коронним краям, як полудневе Поділе або північний трикутник від Рави рускої і Жовкви аж до Сокаля, не мають ані

одної середної школи, хоч згадані три міста, а також і місто Чортків від кількох літ заходили ся коло того, щоби дістати середню школу.

„Західна Галичина тішить ся протекцією не лише що до шкільництва, але й польске населення взагалі, польскі товариства й інституції і се проявляє ся також на економічній області. Досить переглянути державний або краєвий бюджет, а можна доволі переконатися, яка дрібнюча частина там припадає рускому населеню.

„Ся протекція, якою тішить ся польске населення з боку правительства, відносять ся також і до польского языка в адміністративних властях і в судівництві. Те, що посол Пльоль говорив про занедбане словінської мови в судах, діє ся також в Галичині і Буковині що до рускої мови (голоси: так е!); в судії і прокуратурі, котрі зовсім не уміють рускої мови, хоч каридостойним способом виписують собі в кваліфікаційних табелях про її знаня, виписують собі іменно самі: „уміє руску мову в слові і письмі“. Протоколи в рускій мові і розправи з рускими сторонами ведуть ся лише у вельми рідких случаях виімкових, вироків не голосить ся в рускій мові, а дотичні розпорядження висших властей остають на терпеливім папері.

„Так то виглядає та рівна справедливість держави супроти всіх народностей, про яку нас міністер-президент нераз в своїх завазах запевняв; до таких вислідів довело попирання оправданих домагань руского народу, яке нам правительство обіцяло. Таких успіхів можна напевно сподівати ся і в будучині по тім уміркованю, яке нам також сегодня дораджував Г. Е. міністер-президент.

„Національно-політичні відносини в Галичині можуть стати доказом, що краєва автономія в нинішнім виді не дає ніякої поруки, щоби міг настати лад. Крайна пора дійти до пересвідчення, що національного і языкового питання не можна ані усунути ані відпочити, лише треба з цілою повагою забрати ся до его полагоди, наколи справді має настати лад в австрійских краях, щоби в будучині по лабиринті національних спорів найти нятку Ариядни, яка має вказати дорогу до світла.

„Були вже державні мужі, котрі щиро і пильно змагали до того, щоби найти сю нятку Ариядни, яка би вивела з сего лабирниту національних спорів. Перед трема роками один польскій муж державний *) виробив языковий закон, котрий однак задля відомого автономістичного становища польского Кола не побачив світла, хоч сей муж був глибоко переконаний про се, що національне і языкове питання повинно бути рішене на основі справедливости, наколи мають покінчити ся нещасні языкові спори.

„А в сій розправі Г. Е. др. Беррайтер висловив погляд, що нема иншого способу уздоровлення парламенту і публичних відносин, як зробити нову пробу заведеня ладу в національним згляді. П. Беррайтер висказував ся передовсім за уладженем тимчасового мира між Чехами і Німцями. Найблизшим кроком мало би бути, щоби обидва народи могли собі обопільно признати без зависти матерьяльні і духові потреби, а се на его погляд могло би лише тоді стати ся, коли обидва народи були безпечні, що се беззависте признаваня не вимагало б зреченя національних прав. А на то, каже др. Беррайтер зовсім щиро і необмежно, є лише один спосіб, а се є національна автономія, розмежена національних областей поодиноких народностей від себе.

„Сю гадку повинен радо повитати кождий патриот австрійский, котрий не руководить ся національним самолюбством або верховладними забагами, бо тут можна найти сю нятку Ариядни, котра по блуканні в лабиринті національних спорів вкаже знов дорогу до світла.

„Однак я думаю, що уздоровленя парламентарних і політичних відносин в Австрії є лише тоді можливе, наколи узглядити ся не лише поодинокі краї, не лише поладити ся німецько-чеський спір національний і языковий, але коли усуне ся ті заразні недуг, нагромаджені в усіх краях Австрії, а тим способом вилічать ся основно недугу, яка сидить в усіх частях держави. Згаданий уже начерк языкового закона, названого польского мужа державного, уложений з сего становища, і я ду-

*) Бувший міністер скарбу др. Лев Білінський. — Ред.

маю, що лише тим способом можна завести в Австрії упорядковані відносини і довести до успішної розв'язки національне і языкове питання.

„Гр. Дідушицкий застеріг вправді се право із свого становища для соймів, але з обачности залишив він перевести доказ, чи галицкім сойм мав би спомогу а бодай добру волю, такі справи поважно розбирати і довести до усіншого і справедливого рішеня. (Дуже добре!).

„Нагадую для прикладу в скромних рамках уложений свого часу послом Вахнянином языковий закон, котрий ми навмисне в соймі внесли, щоби зложити доказ, що ми бажали би такі справи полагоджувати в соймі. Се внесене збув сойм глумливою резолюцією:

„Взиває ся ц. к. правительство, щоби розпорядки що до польского і руского языка в урядах виконувало як доси“, а як вже я згадав, розпорядки що до руского языка остають на папері.

„Щоби сю трудну задачу національно-языкового питання розв'язати, потреба, щоби не лише державна рада замість безконечних спорів партійних здобула ся на останку на політичну енергію, але як др. Беррайтер влучно замітив, потреба, щоби і правительство не лише напаминало, але й із свого боку причинило ся до відродіння політичної енергії і творчости в Австрії.

„Г. Е. міністер президент висловив на засіданні 8. цвітня 1902 на 116. засіданні XVII сесії погляд, що в сій державі многих народностей є компроміс народних сторонництв визволяючою розв'язкою, яка може довести до національного мира, але на жаль розумів під тим лише компроміс великих національних сторонництв, менше-більше так само, як др. Беррайтер на разі заявив ся за першим кроком до тимчасового примиреня між Чехами і Німцями.

„А тимчасом є також менші сторонництва в державній раді, котрі однако репрезентують значні області, котрі заступають чималі що до числа народности, але на основі відомої Шмерлінґівської геометрії виборчої обняжені до незначних фракцій або меншостей, як н. пр. між иншими Русини, а тих також годі обминнути, наколи розв'язка національно-языкового питання не має бути побіжною латаниною, але удачним, триким ділом.

„Коли Г. Е. міністер-президент звертає ся із відзивом до всіх сторонництв, котрі на останку по всіх крайностях таки бажать мати державу, то се є передовсім обовязком правительства поселені в державі народности не лише запевнити про рівну справедливість, але з цілою повагою в блуканні по лабиринті національних спорів глядіти за сею няtkою Ариядни, а можна її найти лише в дійснім і справедливім переведеню рівноправности, за порученої основними законами державними всім народам і лише переведеня сеї рівноправности може розв'язати національне і языкове питання і завести парламентарне і політичні відносини упорядковані, а се причинить ся не лише до добра поодиноких народів і країв, але й до скріпленя могутности Австрії. (Живи олівки: славно і оплески).“

Нехай же телер усякий безсторонний чоловік скаже, скільки правди в докорах безім. автора, мовби то з моїх промов могли набрати погляду, що в Галичині все в порядку, що руский нарід переживає золотий вік, що мої промови покривають змаганя до розширеня краєвої автономії і що я в справах шкільництва додавав апробати фактичному становищу, бо я не ставив внесеня на розділ Ради шк. кр. або на утвореня рускої секції. Нема нічого легшого, як внесеня поставити (я підписував иншим ставлені такі внесеня), але віднесеня до осягненя далека дорога, а пи. Колеса і Дністрянський, котрі думали поставленем внесеня осягнути зараз університет, переконали ся про правдивість сказаных їм мною перед чотирма роками слів, що домагати ся а осягнути, се велика ріжниця, бо не тільки не осягнули університету, але ані однієської катедрі!

Так само намагає ся безім. автор в „Ділі“ представити мої змаганя до піднесеня економічного добробиту в краю легковажно яко „деякі загальники“, мою промову про фідеїкоміс гр. Володимира Дідушицкого для удержаня его музею яко „нечуваний скандал“, а мій начерк соймового закона про обовязкові спілки хліборобскі, яко організацію в повній зависимости руских хліборобів від польских обшарників.

Требаб тут знов навести хоч вимки про

се, що я навіть в „Ділі“ у вісімдесятих роках писав про економ. справи, в котрих я старав ся, хоч не заводив, набути певного знання, і сим викликав незвичайне зацікавлене пок. Тянячкевича; требаб навести не одно, що писав я про такі справи в „Правді“ і „Руслані“ н. пр. про відвожене селян, про еміграцію, про визволене їх з лихви ітп. а також виїмки з деяких промов, однак обмежу ся до найкращих подробиць. Безіменний автор навів кусничок з моєї промови в справі фідейкомісу гр. Волод. Дідушицького, але не подав дальше моїх мотивів, з котрими згодить ся кожний Русин, котрий цинить наш рідний промисл, нашу етнографію. Чим є музей гр. Дідушицького з культурного становища для Русинів, досить покликати ся на проф. Шухевича, котрого видана „Гуцульщина“ в 5 томах вийшло накладом музею, а проф. Шухевич міг би безіменному автору дати добрі вясненя що до вартости промислового і етнографічного відділу сего музею для Русинів. Се, чого доси не зробили самі Русини, зробив для нас гр. Волод. Дідушицький і тому я 11. грудня 1895. р. з чистим сумлінням сказав дальше такі слова, котрі безім. автор пропустив умисне:

„Gf. Dzieduszycki ist als ausgezeichneter Kenner und Förderer der ruthen. Hausindustrie und Ethnographie allgemein bekannt und hat sich durch Errichtung eines reichhaltigen Museums in Lemberg um das Land grosse Verdienste erworben. Dieses Museum hat für die kulturelle Hebung des Landes eine emm'ente Bedeutung.“

Obwohl ich prinzipiell gegen die Errichtung von Fideikomissen bin, so kann ich nicht umhin im Interesse der kulturellen Hebung unseres Landes und der ruthen. Nation, insbesondere für die Vorlage zu stimmen, aus dem Grunde, weil dies einem so schönen und nützlichen Zwecke gewidmet ist.“

Мій начерк соймового закону про обовязкові хліборобські спілки представляє безім. автор в „Ділі“ яко піддане руских селян в зависимість від польських обшарників, а з сего виходить, що він навіть не прочитав сего начерку а так ляпас навманя пустяки, щоби лякати наших селян, яку то я буду вести економ. роботу в Христ.-сусп. Союзі! Отже нехай знає сей великий економіст в „Ділі“, що мій начерк був оснований на подібних начерках в чеськім соймі містопредсідника кр. хліборобської Ради пок. Янді і відомого на тім полі німецького економіста з Чех, Стефана Ріхтера, а до того був основно обговорений правниками — послами ради Двора Т. Заячківським, радн. суд. Мих. Кульчицьким, членом кр. виділу д-ром Савчаком і виїшнім суд. президентом М. Каратицьким. А додаті треба, що в начерку основно був поділ на національні секції, отже заеволена польськими обшарниками се звичайне пугало наших редакторів! А коли притім безім. автор вказує на організацію „Сільського Господаря“, то повинен би і се додати, що перші підвалини до єго розвитку також я положив, введуючи єму потрібні підмоги, за що мене іменовано почесним членом.

Економічні змаганя соймового клубу з 1895. р., котрий по думці безіменного автора в „Ділі“ був орудем Поляків, довели на основі внесеня пок. Н. Вахнянина до того, що сойм вставив в бюджет щорічними квотами мільон корон на засновани Райфайзенік і вислав д-ра Савчака на студії по інших краях та почав відтак райфайзенську організацію в краю, котру осуджував др. К. Левицький в „Ділі“, полемізуючи з д-ром Савчаком задля того, що він був творцем статута кас просвітних. Тоді я принагідно спитав пос. Гурика про єго погляд на райфайзенік і він заявив мені, що се для руского селянства єдине спасенє

Коли в 1905. році буковинські рускі посли з Н. Васильком і д-ром Стоцьким на чолі стали заходити коло утвореня парцеляційного руского банку, заповнивши собі конкестію у міністра предсідника д-ра Кербера і закладовий капітал з віденських фінансових фірм 5 мільонів корон, намагали ся для сєй справи приєднати галицьких послів. Щоби обминути опір намісника гр. Потоцького проти дозволу на такий банк у Львові мав бути осередок єго в Чернівцях, а філія (але в дійсности головний банк) у Львові. Змаганє се стрінуло ся з неодолимим опором др. К. Левицького, котрий заповняв, що не

треба нам чужих капіталів, бо маємо свої (1/2 мільона корон в „Кр. кред. Союзі“!).

Я домагав ся на клубі, щоби запрошено до Відня д-ра К. Левицького, д-ра Олесницького і крил. Войнаровського для обговореня сєй справи, що клуб ухвалив, однак голова клубу п. Романчук не виконав ухвали заповняючи мене, що у нас нема людей до веденя такого банку. Тоді буковинські рускі посли, побачивши, що з вашими не дійдуть до ладу, порозуміли ся з Волохами і утворили на Буковині Краввий Банк. Коли оден високий достойник церковний дізнав ся про се, що наші люди не прихилили ся до утвореня парцеляційного банку руского на таких користних умовах, сказав досадно: „То се є на родня зрада!“

А другу таку нагоду відкинуто, коли я на домаганє п. дир. К. Панківського, щоби введнати у Чехів яких капіталів на парцеляцію, вийшов з ними в порозумінє. Почалась переписка з боку Чехів, але не було відповідей з боку Кр. Кред. Союзу, так що Чехи були тим прямо зачудовані. На останку прислали директора свого банку до Львова, котрого я запровадив до „Дістра“ і „Кр. Кред. Союзу“. Він заповняв мене, що на початок можуть дати 3 мільони корон на 4 1/2 або і 4 3/4%, однак вечером заявив мені, що в Зwiązku Towarzystw Zaliczkowych і в магистраті зробив інтерес на кілька мільонів корон а з рускими фінансістами не договорив ся до нічого, знов з таких, як в горі зазначено, причин.

Оттак то я бажав шкодити економічному добробитови руского народу! (Конець буде).

Допись з Павелча.

(Учитель-всполюк за обиду релігій перед Трибуналом судовим).

Дня 6. вересня с. р. відбула ся в Станіславові перед судовим Трибуналом розправа проти народного учителя п. Михайла Цеціньського в Павелчи знаного вespoлюка і русиноїда!

Що сей вespoлюкський культуртрегер народив, і як шкільні діти, повірені єго науці, деморалізував, то аж волоса на голові встає о писувати або слухати!

Акт обжалованя до ч-а Va 305/11 закладу єму:

1) п. М. Цеціньскі свідомо в школі говорив перед дітьми, прирівнюючи серце Христове до серця котачого і псячого! До ученика Семеона Сивиншиного казав так: „Ти записав ся до Серця Ісусового, кобиє ся ще записав до серця котачого і псячого, тобиє мав троє“.

2) До того самого школяра говорив також, висміюючи єго: „Ти належиш до Серця Ісусового, а то треба там постити, памятай пость добре і моли ся, щобиє був леґонський, і як тебе Бог буде тягнути на волоську до неба, аби волосок не урвав ся а ти щобиє не упав до сєкла!“

3) Висміював Єванґеліє і церковні образи говорячи: „Піп як читає єванґеліє тай листками живенько „фа фа“ тай вже найде, то каже: „Єванґелія чтеніє — воньмім, накіпани, дай, попе, табаки“. Або знов, що піп ходив зі сьвяченою водою, виганяти чортів з хати, котрі сидять за образами, і втікають попід піч тогди, коли їх покропить, садами та левадами, а відтак знов вертають назад“.

4) Що побив школяра Василя Салія, сина Стефана, в зьвірський спосіб, копаючи єго ногами по клубках, мєґаючи до лавки і бючи кулаками і долонею по голові, що аж єму зрєсло ся жовто в очах.

З причини, що се побитє не пішло в своїм часі через судового лікаря і задавнило ся, то трибунал брав під розвагу лише повисші три точки обжалованя. Покликані свідки-школярі числом 10 зізнали всю правду, хоть як трибунал і адвокати та прокуратор брали їх в перехрестні питання! А навіть оден школяр Никола Стасинець, який в слідстві зізнав був на користь учителя, тепер при розправі зізнав, що все повисше у школі чув і видів. Сам п. Цеціньскі, притиснений іншими свідками, признав ся перед трибуналом, що в Павелчи попірав політику радикалів, бо то для єго польських справ було корисне; і що в селі так насував, (розумій: надеморалізував) під зглядом національним, політичним і релігійним, що місцевому пароху треба буде

хоть 10 літ добре попрацювати, щоби те все направити.

По переведеній розправі засуджено — **лиш** — на 7 діб арешту, і то за такий великий злочин!

Тихонько проминула розрава.

Ніяка часопись не подала звістки про се. А кілько то було би крику, гуку і шуму по всяких часописях, як би щось подібного допустив ся Русин. Не 7 діб дістав би він за се!

І сего панка, що свідомо деморалізує, ще до нині тримають на учительській посаді. І прошу не дивуватись тепер, звідки бере ся всяке зло у нас, котре Поляки називають „дичею“ або „гайдамацтвом“! Самі ту культуру у нас поширюють!

А від себе додаю ще, що п. Михал Цеціньскі, „maż zaufania wszechpolskiej partyi“ як себе мені представляв і тим хвалив ся, дуже занедбував школу. Ніколи не молив ся з дітьми, ні перед ні по науці. До Церкви так само ніколи ані сам, ні з дітьми не приходив, дітвий не учив, але уживав їх до корчованя верб, до городженя плота, до різаня і колєня дров, до ношеня води, праня біля з навіть пеленка з під дітвий. Дітям нагрозив, щоби те, що в школі робило ся, або говорило, нікому не важили ся сказати; а як котре сказав, то карав. Прозивав діти ріжними поганями іменами і посилав їх збирати гриби, малина та суницї. На то все оден свідомий парохиння Головіньскій Іван, в суді до ч-а U. IV 123/11, перевів єму доказ правди.

Радуй ся Україно, ось яких накидують тобі просвітителів! Рада шкільна краса повинна тепер бодай зробити порядок з таким просвітителем!

о. І. Стефанчук
парох.

Просимо вігхобити переглату.

НОВИНКИ.

— **Калєндар.** В четвер: руско-кат.: *Рожд. Пр. Б.*; римо-кат.: *Матєя ап.* — В пятницю: руско-кат.: *Йоакима і Анни*; римо-кат.: *Томи.*

— **Побіда грабінників.** Совершило ся!.. Довголітній приют СС. Василянк нині о годині 10 1/2, в дорозі румацьї опинив ся в руках чорних духів зради, агентів царської Росії — галицьких русофілів. Представники власти виконуючи законне порученє, силою вломили ся до тихих комнат СС. Василянк і проти їх волі веліли викнути їх ричи поки що на коридор, щоби опісля городом перенести їх до тимчасового поміщеня при ул. Длугоша

Вступ публиці на се сумне видовище був строго заборонений. Порядку доглядає численно сконсігнована поліція всїякого рода. Нікого з яничарів не видно; они, темні духи, видимий знак рафінованої акції російського правительства, поховали ся, окружені кордонами поліції. Клушки за клушками зносять на коридор. Монахині безрадні плачуть. Якась старенька бабуся, довголітна служниця СС. Василянк ревно заводить, проклинаючи зрадників народа. На всіх лицах видно сум — небувалий настрій. А дєвони тужаю заводять звичаючи зломанє клявзури... Із кляс поблискої жєньскої української гімназії повибігали дівчата, в великій часті вихованки тих, що над ними сила права болучий глум провєдить. Видно слєззи в очах, слєззи невинних сердець, що із глубини душі відчувають міць і вагу присущєї трагедії... Діти не хотять рушитись з місця, хоч шкільний дзвінок передзвонив павзу, аж профєсори, вяснюючи їм, що нічого не допоможуть, забирають знова своїх учениць.

Прийшли попрощатись із колишніми місцями молодої радості учениці учительської семінарії, також вихованки СС. Василянк. Стоять, як і всі безрадно, онімлі, приглядаючись триюмфови ідеї зради над ідеєю правди...

Дневникарі гуртують ся біля о. Фецака, розпитуючись о подробиці сумної справи. Видно фотографічні апарати, які пильно працюють на сумну славу рєнеґацїї підлоти.

Кров в жилах стинає ся на вид того всего, що перед очами присутних коїть ся. Тільки літ важкої, чесної праці для Христової і народної ідеї нагороджують рєнеґати... судово-поліційним викинемом на улицю, щєсь подібного у иншого народа рішучо неможливе і

навіть немислиме. Пережити так важку хвилю треба коштом великої часті здоровля.

Якжеж заговорить парід, ціла суспільність по довершенім актї насильства? Що скажуть всі, в чийх грудях ще бє руске серце, хто дорожить Христовими ідеалами?

Хоч змаємо і розуміємо, що гори болю накіпили в грудях руского народу, що стала ся серце проймаюча кривда над безборонними Христовими слугами і се все зі сторони „грязи Москви“, виродинх дітвий нашого народа, Каїнів, убиваючих наші змаганя до життя і свободи, геростратів і апостатів, що ідеали віри мірять сумою блискучої монети від північного деспота і що за се мусить послїдувати пімста, але від репресивної пімсти хорони нас Господи. Ми на правній дорозі, прискороною культурною і організаційною працею зметемо мерзку „грязь“ із здорового організму нашого народа і те, що є наше, буде, нині чи завтра, в наших руках. Зрадлива гадина рєнеґатства мусить згинути під ногами нашого визвольного руху.

— **Протєст.** В „Ділі“ ч. 54 з дня 10. марца 1911 в статії підписаній М. Лозиньским знаходять ся нечувані єрєси і богохульства на Дївство і Матєрність Преч. Дїви Марїї і Божество Ісуса Христа — а також проти сьвятости супружєства.

По причині сих найпогубивших єрєсей і богохульств, духовенство деканату гусятинського зібране на собо і деканальним в Гусятинї дня 12. вересня с. р. висказує однодушно своє найбільше обурєнє для згаданого дневника — який чванить ся, що ніколи не виступає против віри і Церкви, та хоче уходити за найбільше читаний і впливовий орган руского народу — а заравом для єго редакторів, що важили ся помістити сего рода єрєси і богохульства, та здоптали в найнегіднійший спосіб найсьвятїйші почуваня, не лиш наші но і всего нашого католицкого народа. Біль і обурєнє огортає наші серця. Тому осуджуємо ті тяжкі зневаги і тим живїйше і ревнїйше ісповїдуємо нашу віру в сьвяте неустанє непорочне дївство Преч. Марїї, в Воплощенє Ісуса Христа Сина Божого через Духа св., ісповїдуєм Єго істинним Богом, а Пречисту Марію Приснодівою Матєрью нашого Бога Спасителя, стаємо також в обороні сьвятости супружєства. А яко експляцію за сї нечувані зневаги, — в день Покрова Преч. Дїви Марїї відправимо службу Божу як найторжєственнїйше, при виставленю Найсв. Тайн з обходом і суплікацією; а крім того жертвує кожний з нас одну Службу Божу в честь Пречистої Богоматєри Приснодїви Марїї. — Дан. *Бахталовський* декан, *Віктор Росткович*, *Ілля Лабій*, *Витовд Билиньскій*, *Ник. Теодорович*, *Вас. Демлянчук*, *Володислав Билиньскій*, *Волод. Козоровскій*, *Лєв Ольшаньскій*, *Сєвєр. Шанковскій*, *Сєвєр. Подлашецькій*, *Волод. Богачевскій*, *Корн. Йойко*, *Леонтій Коростіль*, *Сємєн Билиньскій*, *Теодор Турула*, *Щасний Пєсьчоровскій*, *Волод. Познаньскій*, *Клим. Сєвєрський*, *Теод. Сєвєрський*, *Іван Галай*, *Анатоль Маліновскій*, *Йоан Матковскій*, *Ник. Бутковскій*.

— **За взором віденських соціялістів** готовлять ся львівські „товариші“ до демонстраційного віча в найблизшу неділю в справі дорожнї пожежви. Вчєра була у президента міста депутація соціялістів з просьбою о відступленє ратушевого подвіря на віче. Презид. Найман обіцяв дати відповідь за кілька днів. Мабуть перед тим думає позабавити дошками всі вікна в ратуші, щоби охоронити їх перед вибитєм, як се стало ся у Відні. З нагоди віча сподїють ся у Львові в неділю демонстрації. Справді, у Львові може ще більша дорожня чим у Відні, але демонстраційне віче сємунє зарадить. Ліпше уладити віче за замиканєм шинків в суботу вєчером і в неділю, щоби не було де проповіти тижневого зарібку. Віденські робітники могли бодай жадати дозово аргєнтинського мєса, а львівські і сєго жадати не можуть, бо передше спровадженого ніхто не хотїв купувати. Побачимо, який хосєн принєсе майбутнє віче.

— **Страйк шєвських чєлядників.** За примїром страйку переплетників пішли також і шєвські чєлядники у Львові. Они зажадали від своїх майстрів підвисшеня плати о 30%, а коли майстри їм се відмовили, вибух в деяких робітних страйк.

— **Збори вязничих сторожів при карних заведенях і судах** відбули ся в неділю по полудни о год. 4. в салї розирав карного кр. суду, при участі делеґатів з цілого краю з виїмком тарнівських. З запрошених послів були пп. *Стеслович* Равх і *Брайтер*. На зборах ухвалєно ряд домагань, що відносили ся до поліпшеня

їх матеріального положення. Голос забрав...

— Русофільська пропаганда в Галичині не лиш...

Недавно згадували ми про „усердіє“ о. Яворського...

Нині реструємо для приміру, імя о. Винницького...

На кінець годять ся згадати, що саме нині виїждить депутация галицьких русофілів...

— Знижене тарифи на залізничних. Міністерство залізниць...

— Монополія сірників. N. W. Tagblatt доносить, що міністерство скарбу вже обробило...

— Пожар в Римахові. В п'ятницю дня 15. с. м. о год. 11. перед полуднем в купелівім заведеному в Римахові...

Відень (ТКБ). Fremdenblatt доносить, що підсар прання вчора на послухано ген. Авфенберга...

Відень (ТКБ). Міністер війни Шенайх попрацьє сь нині з офіцерами і урядниками міністерства.

Прага (ТКБ). Президія німецького клубу соймового нараджувала ся вчора з маршалком Либковичом.

Прага (ТКБ). Нині о 12 год. отворено сесию чеського сойму.

Відень (ТКБ). Долішно-австрійський сойм розпочав нині наради.

Будапешт. (ТКБ). Вчорашнє засіданє сойму по чотирох поіменних голосованях замкнуто.

Київ. (Пет. аг.) Цар по повороті з Чернигова виїхав до Севастополя.

Київ (Пет. аг.). Цілу родину, близшу і дальшу, Багрова увязнено.

Київ. (Пет. аг.) Похорони Столипіна відбудуть ся в п'ятницю.

Київ (Пет. аг.). Столипін буде похоронений в Києві, коло Печерської Лаври...

Скорий кінець сеї страшної катастрофи, яка загрожувала цілому місточкови, треба завдячити властителям Римахові гр. І. Потоцькому...

Страти, які понесло заведенє, виносять до 250.000 К. Крім лазничок, погоріла вілля „Сьвітязянка“...

З другої однак сторони пожежа принесє о стільки полішеня, що заведенє вже тепер приступило до побудованя нових лазничок і будянків...

Обманство новобранця. Робітник Міхновський з Мурованої Липниці мав ставити ся до бражки, а що бояв ся, що би не взяв єго до війська...

Залізничний випадок в Журавиці. Лискавичний поїзд вискочив із шин вчєра біля стації Журавиці, але не потерпів ніякого ушкодження.

Оповіді

— З Калуша. Заг. збори філії „Сільского Господаря“ відбудуть ся 29. с. м. о 1. год. в салі „Нар. Дому“.

— В Ярославі в салі „Родина“ відбудуть ся дни 22. с. м. о 11. год. збори громадских відпоручників в справі виборів до повітової ради.

— З Бережан. Заг. збори філії Р. Т. П. відбудуть ся дня 29. с. м. в салі „Наді“ о 2. годні.

— Памятківі цвєячки можна вбивати в держак прапора „Сокола-Батька“ в буденні дні від 7—9. год. вечером в домівці товариства (Руска 20).

Телеграми

в дня 20. вересня.

Відень (ТКБ). Fremdenblatt доносить, що підсар прання вчєра на послухано ген. Авфенберга, коменданта сараєвского корпусу...

Відень (ТКБ). Міністер війни Шенайх попрацьє сь нині з офіцерами і урядниками міністерства.

Прага (ТКБ). Президія німецького клубу соймового нараджувала ся вчєра з маршалком Либковичом.

Прага (ТКБ). Нині о 12 год. отворено сесию чеського сойму.

Відень (ТКБ). Долішно-австрійський сойм розпочав нині наради.

Будапешт. (ТКБ). Вчорашнє засіданє сойму по чотирох поіменних голосованях замкнуто.

Київ. (Пет. аг.) Цар по повороті з Чернигова виїхав до Севастополя.

Київ (Пет. аг.). Цілу родину, близшу і дальшу, Багрова увязнено.

Київ. (Пет. аг.) Похорони Столипіна відбудуть ся в п'ятницю.

Київ (Пет. аг.). Столипін буде похоронений в Києві, коло Печерської Лаври...

До Києва стягають зі всіх сторін військо зі страху перед розрухами.

Київ. (Пет. аг.). Дневники доносять, що Багров мав спільників.

Мадрид. (ТКБ). В Барселоні і Сарагосі настав спокій.

Мадрид. (ТКБ). В Більбао ворохобня не скінчила ся.

Мадрид. (ТКБ). Триста страйкарів хотіло відбити з рук поліції увязненого проводира.

Надіслане.

(За сю рубрику Редакция не відповідає).

Др Мирон Вахнянин

повернув. Ординує Льва Сапїги 2Б. — Число телефону 2128/IV.

Пошукуєсь капельмайстра

який за умовленою заплаатою навчив би грати на дутях інструментах.

Просимо вписувати ся в члени стоваришеня „Спілка продукційна“, щоби уможливити введење єго в жите.

Товариство взаїмного кредиту

„Дністер“

у Львові, ул. Руска ч. 20.

Телефон ч. 788.

заснованє при Товаристві взаїмних обезпечєнє „Дністер“ в р. 1895 на підставі закана о стоваришенях з р. 1873.

Одвічалність членів обмежена до подвійної висоти уділу.

Цілею Товариства є уділюванє кредиту своїм членам рілкьякам обезпеченим в „Дністрі“ від більшого літ.

Проценти від вкладок 4%, без потручєня податку рентового.

Вкладки приймає і виплачує Каса Дирекції Товариства в годинах урядових, від 8. до 2. год. в полуднє.

Ковто в Щадниці ісчтовій ч. 35.527. Ковто жирове в банку австро-угр.

Вкладки щадничі К 3,153.745— Удїли членські К 313.337— Позички уділені К 3,310.183—

Канцєлярї Товариства отворені перед полуднем.

Розклад їзди залізниць у Львові.

Table with columns: Відїзд, Головний дворець, Приїзд, and rows for various stations like Краків, Мшана, Радичів, Підволочиска, Красне, Чернівці, Станіславів, Коломия, Стрий, Лавочне, Пустомити, Самбір, Любів, Сянка, Рава руска, Белєць, Сокаль, Вруховичі, Бруховичі, Янів, Яворів, Підгайці, Вивьки, Стоянів.

Столовий виноград

щоденно сьвіжо зриваний, солодкий, з великими ягодами, найкрасшої і шляхотної породи 5 клгр. = 3 К 50 с. — пчїльний мід найліпшої якості, чистий і проридний 5 клгр. банка 6 К 90 с.

L. Almey

Versetz 4, Ungarn. (7—10)

Др. Богдан Барвіньский:

Зїзд галицького князя Данила з угорским королем Белею IV. в Прешбурзі 1250 р. Історично критична аналіза. Львів 1901. 16° ст 18. — Цїна 10 сот.

Жигимонт Кейстутович, великий князь Литовско-русний. Історична монографія. Жовква 1905 8° ст. XIV+170. — Цїна 2 К.

Прешбурский зїзд в справі спадщини по Габенбергах. (Причїнок до історії великого австрійского безкоролїва). Львів 1903. 8° ст. 70. — Цїна 30 с.

Zygmunt Kiejstutowicz, książę starodubski. Львів 1906. 8° ст. 28. — Цїна 50 с.

Історичні причини. Розвідки, замїтки і матеріали до історії України-Руси. І. Жовква 1905 мал. 8° ст. 170. — Цїна 2 К.

Bogurodzicza dzewiczka a історичні виснози д-ра Щурата. (В інтерєсі історичної правди). Львів 1906. мала 8° ст. 41. — Цїна 20 с.

Історичний розвів імени українсько-русского народу. Львів 1909, мал. 8° ст. 41. — Цїна 40 с.

Історичні причини і т. д. П. Львів 1909 мал. 8° ст. X+94. — Цїна 1 К 50 с.

І. Шевченко яко „атеїст“ та поет „ненависти“. ІІ. Безіменні „єрої“ і їх кертїчна робота. (Дві відповіді кветникам Шевченка-Львів 1910. мал. 8° ст. 16. — Цїна 10 с.

Дїстати можє в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, Ринок 10.

НАЙДЕШЕВШІ ЦІНИ

Іконостаси, Престоли, Амвони, Кивоти, Крилоси, і прочі знаряди церковні

виконує

Артистично, солїдно у всяких стилях

Лєрша краєва фірма уряджєхь церковних

Теодозія Комісаруна

в Станіславові, ул. Шевченка.

НА СЛУЧАЙ ПОТРЕБИ ДОГДНІ СПЛАТИ

